

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/134/2014
Identifikačné číslo spisu:	7014200004
Dátum vydania rozhodnutia:	13.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7014200004.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľov : 1/ U. S., rod. Q., r.č. XY, bytom O., 2/ J. S., r.č. XY, ako právni nástupcovia po neb. J. S., nar. XY, r.č. XY, zomr. XY, naposledy bytom X., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie v Bratislave, Bratislava, Ul. 29. augusta 8, o zvýšenie invalidného dôchodku, o odvolaní pôvodného navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Sd/1/2014-28 zo dňa 03. júla 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Sd/1/2014-28 zo dňa 03. júla 2014 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XY zo dňa 29. novembra 2013, ktorým odporkyňa podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku s odôvodnením, že sa nezmenili skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu invalidného dôchodku a jeho sumu. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že hodnotil posudky posudkových lekárov a mal preukázané, že posudky boli vypracované po náležitom lekárskom vyšetrení, po zvážení všetkých okolností namietaných navrhovateľom a že závery posudkov vychádzajú zo súčasného zdravotného stavu navrhovateľa a z poznatkov súčasnej medicíny. Zistil, že posudky sú objektívne, komplexné, presvedčivé a akceptoval ich závery. Posudky s odbornými nálezmi špecialistov navzájom korelujú a zhodne konštatujú určený stupeň invalidity. Posudkoví lekári v posudkoch podrobne zdôvodnili stanovenú mieru poklesu. Krajský súd tu uviedol, že v zmysle zákona o sociálnom poistení sa miera poklesu posudzuje len na základe rozhodujúceho zdravotného postihnutia, tzn. jednej diagnózy s prihliadnutím na závažnosť aj ostatných ochorení, ale jednotlivé percentá miery poklesu schopnosti

vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Krajský súd preto dospel k záveru, že zistený skutkový stav u navrhovateľa spĺňa požiadavky pre priznanie invalidity určenej v napadnutom rozhodnutí.

Proti predmetnému rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie a navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil Ústrediu Sociálnej poisťovne na ďalšie konanie.

Vo svojom odvolaní navrhovateľ okrem iného uviedol, že krajský súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto predmetný rozsudok krajského súdu považuje za nesprávny. Podľa názoru navrhovateľa miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je u neho 100%, nakoľko nie je schopný vykonávať žiadnu prácu. Nesúhlasí s tvrdením krajského súdu, že pridružené ochorenia navrhovateľa nie sú ochoreniami dlhodobého charakteru, teda, že nie sú rozhodujúcim zdravotným postihnutím, pre ktoré by sa mala miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navýšiť. Pridružené zdravotné postihnutia navrhovateľa sú dlhodobého, mnohoročného charakteru. Spolu so základným zdravotným postihnutím sú dôvodom na podstatné prehodnotenie invalidity navrhovateľa s konštatovaním, že navrhovateľ je úplný invalid. Jeho zdravotný stav sa vekom zhoršuje a rekvalifikáciu si nedokáže predstaviť. Má výrazne zníženú koncentráciu, otupenú osobnosť a obmedzené schopnosti kontaktu s okolím. Trpí depresiami, zmenami nálady, poruchami spánku, hlavu mu neustále láme a ústa sa mu skrúcajú. Ťažko sa pohybuje, pričom nič nevidí. Nedokáže sa o seba postarať a všetok osobný servis mu zabezpečuje jeho sestra, u ktorej býva a bez pomoci ktorej by neprežil. Nedokáže vykonať základnú hygienu, nič si navariť, použiť akýkoľvek domáci spotrebič. Záverom navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že dôvody uvedené v odvolaní nepovažuje za opodstatnené. Dokazovanie vo veciach sociálneho poistenia vykonávajú posudkoví lekári sociálneho poistenia, a to na účely správneho ako aj súdneho konania. Skutkové okolnosti, ktoré sa týkajú rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli podľa odporkyne dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi, z hľadiska skutkového sú úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a v záveroch sa zhodujú. Navrhovateľ nepreukázal, že by bol jeho zdravotný stav zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a nárok na zvýšenie sumy invalidného dôchodku mu nevznikol. Odporkyňa vyhodnotila závery napadnutého rozhodnutia krajského súdu za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním, a preto navrhovala rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) skúmajúc podmienky konania (§ 103 OSP) zistil (podľa Oznámenia o úmrtí evidovaného vo zväzku 33. ročník 2015, strana 173, por. č. 559 vydaného Matričným úradom Mesta Trebišov dňa 28.12.2015), že v priebehu odvolacieho konania navrhovateľ dňa XY zomrel. Podľa uznesenia Okresného súdu v Trebišove sp.zn. Dnot 2/2016 13D25/2016 z 29. júna 2016 dedičmi zo zákona sú rodičia U. S., rod. Q., r.č. XY, bytom O. a J. S. r.č. XY, bytom O., s ktorými súd v súlade s ustanovením § 107 ods. 3 OSP ďalej pokračoval v konaní. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 13. septembra 2016 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 71 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods.1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej,

duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona), je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky, resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona).

Podľa § 73 ods. 2 zákona suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70%, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

Podľa § 112 ods. 4 zákona výplata dávky sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu súd zistil, že zdravotný stav navrhovateľa v správnom konaní posudzovali posudkoví lekári sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Trebišov, dňa 05. marca 2013, dňa 11. novembra 2013 a v súdnom konaní na žiadosť súdu posudkový lekár sociálneho poistenia SP - ústredie Bratislava - vysunuté pracovisko v Košiciach dňa 14. apríla 2014. Všetci posudkoví lekári dospeli k zhodnému záveru, že u navrhovateľa je rozhodujúcim zdravotným postihnutím odôvodňujúcim invaliditu zdravotné postihnutie zaradené do Kapitoly V - Duševné choroby a poruchy správania, Oddielu, - pod Položku 1 - Organický psychosyndróm, písmeno a) - stredne ťažké formy. Posudkoví lekári určili stupeň miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 45%. Vzhľadom na ostatné ochorenia, ktoré nie sú rozhodujúcim zdravotným postihnutím, ale svojou podstatou ovplyvňujú funkčný stav organizmu, posudkoví lekári navýšili percentuálnu mieru poklesu schopnosti zárobkovej činnosti navrhovateľa o 10%.

Krajský súd následne vydal napadnutý rozsudok, ktorým rozhodnutie odporkyne zo dňa 29. novembra 2013 potvrdil.

Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi rozsudku krajského súdu, ktorý po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne postupom podľa § 250i a nasl. OSP dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je vecne správne a zákonné.

Podľa názoru odvolacieho súdu, je z postupu krajského súdu zrejmé, že dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskejších nálezoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľ udával, najmä tých, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znížiť pracovný potenciál. Krajský súd preto nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovelo.

Posúdenie zdravotného stavu žiadateľa o invalidný dôchodok je podľa platných právnych predpisov zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia. Z posudkov nachádzajúcich sa v administratívnom spise odporcu je zrejmé, že títo komplexne zhodnotili zdravotný stav navrhovateľa, pričom vzali do úvahy aj ním predložené lekárske správy. Posudkoví lekári sociálneho poistenia dospeli vo všetkých

lekárskych posudkoch k rovnakým záverom, pokiaľ ide o rozhodujúce zdravotné postihnutie i mieru poklesu vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V konaní sa nepreukázali skutočnosti vyvolávajúce objektívne pochybnosti o ich odbornosti, resp. predpojatosti v konkrétnej veci, preto nebol dôvod na prípadné ďalšie dokazovanie.

Navrhovateľ nepredložil v odvolacom konaní dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol ustálený. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, preto súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Posudky posudkových lekárov predložené v konaní sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a opravnému prostriedku navrhovateľa dôvodne nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.